

staatsbosbeheer

Fietsroute Oostvaardersplassen

35 Km

Over de bodem van de zee

De Oostvaardersplassen liggen op de plaats waar in 1968 een industrieterrein gepland was. De polder was zo diep dat er constant water bleef staan en in deze plassen ontwikkelde zich in de loop der jaren een uniek natuurgebied. Het feit dat de mens zich zo lang niet bemoeide met het gebied maakt het een echte 'nieuwe wildernis'. In 1986 werden de plassen aangewezen als Staatsnatuurmonument en momenteel zijn de Oostvaardersplassen één van de belangrijkste moerasgebieden van Europa.

De Oostvaardersplassen is een natuurgebied dat zijn gelijke niet kent: de grond werd gemaakt door de mens, maar dieren als edelherten en ganzen schiepen hier, op 4 meter onder zeeniveau, hun eigen leefomgeving. Fietsend rond de Oostvaardersplassen maak je kennis met een uniek gebied.

De route

Start: Buitencentrum Oostvaardersplassen, Kitsweg 1, 8218 AA Lelystad

Lengte: circa 35 km

RD = rechtdoor, **RA** = rechtsaf, **LA** = linksaf

1. Planten en dieren redden zich

De Oostvaardersplassen liggen in de door mensen gemaakte Flevopolder, maar ze hebben hun huidige vorm gekregen vanaf het moment dat de mens het gebied met rust liet en de natuur zijn gang kon gaan. De grond in dit diepste deel van de polder kreeg de kans zich te ontwikkelen en er ontstond een groot open moerasgebied met rietvlaktes. Binnen vijf jaar was op 4 meter onder zeeniveau een compleet nieuw natuurgebied ontstaan waar ganzen, lepelaars en aalscholvers een nieuw territorium vonden. Staatsbosbeheer introduceerde er heckrunderen, wilde konikpaarden en edelherten. Reeën, vossen, hazen, vleermuizen, tientallen soorten vogels, kevers en vlinders vonden zelf hun weg. Het meest bijzondere van de Oostvaardersplassen is dat het een gesloten ecosysteem heeft: planten en dieren redden zich zonder bemoeienis van de mens. Alleen als het echt nodig is, wordt ingegrepen.

Vanaf het Buitencentrum ga je RA, RD onder de spoorlijn door, Praamweg/Torenvalk-weg kruisen, naar de Lage Vaart.

2. Bomen schieten omhoog

Onderaan de dijk liggen mooi begroeide meertjes op de resten van een voormalig zanddepot. Links ligt de Hollandse Hout, een bosgebied op de bodem van de voormalige Zuiderzee. Omdat de bodem uit vruchtbare zeeklei bestaat, schieten de bomen hier de lucht in. Over de sluis in de Knardijk en rechts aanhouden. Onder de hoogspanningsleidingen door, RA het bos in.

3. Energiebult

Waar het fietspad weer bij de Lage Vaart uitkomt, zie je links een metershoge bult. Vanaf deze zogeheten energiebult kun je genieten van het landschap. De lange, smalle boomstroken onder de hoogspanningsleidingen bestaan uit snelgroeiende wilgen. Alleen deze boomsoort mag onder electriciteitsbedrading worden aangeplant: wilgen groeien snel, maar ze worden niet heel hoog. Het hout van deze bomen vormt een belangrijke bron voor biomassa. Elke 3 à 5 jaar worden ze gekapt. Het hout wordt versnipperd en in kleine brokjes aangeleverd aan een bio-energiecentrale. Daar wordt het omgezet in groene stroom en groene warmte. Jaarlijks levert Staatsbosbeheer zo'n 30.000 ton biomassa aan Essent. Weg verder volgen, op T-splitsing LA en RA, de Lage Vaart over.

4. Grazers voorkomen dichtgroei

Vanaf het Praamwegviaduct (zie A op kaartje) is het drogere, grazige deel van de Oostvaardersplassen goed te overzien. Misschien zie je een kudde grote grazers. Door te grazen houden edelherten, konikpaarden en Heckrunderen het gebied open en daarmee geschikt voor veel planten en dieren. De dieren hebben elk hun eigen taak: de runderen en paarden houden het gras kort, de edelherten eten ook de struiken. Zo voorkomen ze met elkaar dat de open vlakte dichtgroeit tot bos. Voor deze in het wild levende dieren kan het gebied niet groot genoeg zijn. Het is dan ook de bedoeling dat ze zich in de toekomst vrij kunnen bewegen naar de Hollandse Hout. Weg vervolgen, eerste RA, je maakt een lus onder de viaduct door, fietspad vervolgen met de Lage Vaart aan je linkerhand. Voorbij het bruggetje circa 400 meter doorfietsen. RA het Jan vd Boschpad op. Pad blijven volgen tot de helling van de fietsbrug. RA. Onder het spoor door. Fietspad blijven volgen. Je passeert een aantal wildroosters. Bij T-splitsing RA het

Jac. P. Thijssepad op, in de richting van de dijk. Op de Oostvaardersdijk RA richting Lelystad.

5. Lepelaars

Bij hectometerpaal 19.8 (zie B op kaartje) rusten in de zomer vaak tientallen lepelaars. Bij paal 28.0 (zie C op kaartje) ligt een vogelringplaats, te herkennen aan de gemaaide banen in het riet. Fietsend over de Oostvaardersdijk zie je rechts in de verte windmolens in de polder staan: ook die leveren schone energie! RA de Knardijk op.

6. Vogelboulevards

Tegenover de afslag Buizerdweg ligt rechts van de dijk het toegangspad naar de Grauwe Gans (zie D op kaartje), de meest bezochte vogelkijkhut van Nederland. De Oostvaardersplassen zijn beroemd om de vele vogels

die hun weg naar dit mooie moeras hebben gevonden. Reiger, roerdomp en karekiet leven er, maar ook lepelaars, aalscholvers en de imposante zeearend broedt er sinds een paar jaar. Indrukwekkend zijn ook de enorme hoeveelheden ganzen. Geschat wordt dat 8% van alle grauwe ganzen ter wereld in de winter hier te vinden is. Dat zijn er tienduizenden! Enkele honderden blijven in het voorjaar hangen om te broeden. De vogelkijkhutten en de dijken rond de Oostvaardersplassen zijn echte vogelboulevards, waar vogelkenners uit de hele wereld op af komen.

Volg de Knardijk, terug naar het buitencentrum.

Voor meer informatie: www.oostvaardersplassen.nl
of oostvaardersplassen@staatsbosbeheer.nl

